

Nya böcker, rapporter och utredningar inom området hälso- och sjukvård

Fokus: svensk litteratur om organisation, styrning och ledarskap men också andra aktuella ämnesområden som patientinflytande och e-hälsa

Vänd dig till Sjukhusbiblioteken om du vill låna boken eller om du är intresserad av att köpa in en bok till din verksamhet.

Flera av titlarna finns även tillgängliga som PDF-filer, detta är då markerat i listan med länkadress.

HTA-rapporter

Blodtryckssänkande effekt av yoga vid hypertoni

HTA-enheten CAMTÖ Snabböversikt 2018:18, 25 s.

Snabböversikt inkluderar systematiska översikter och/eller metaanalyser som utvärderat yoga-behandling vid prehypertoni eller hypertoni.

Tre funna metaanalyser visar på en liten signifikant minskning av både systoliskt och diastoliskt blodtryck i samband med yogabehandling i jämförelse med ingen eller annan form av hypertoni-behandling. Kvalitén på de ingående studierna har inte granskats.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Blodtryckss%c3%a4nkande%20effekt%20av%20yoga%20vid%20hypertoni%20en%20snabb%c3%b6versikt%20180821.pdf>

Desinfektionsproppar eller manuell desinfektion (t.ex. scrub-the-hub) för att förhindra infektioner via central venaccess

HTA-yttrande 2018:48 Metodrådet Stockholms läns landsting, 6 s.

Frågeställning: Är desinfektionspropp bättre än, eller likvärdigt med, manuell desinfektion av injektionsmembran för att förebygga kateterrelaterad infektion?

Svar i korthet: En identifierad metaanalys visar att desinfektionsproppar kan reducera CLABSI och även sjukvårdskostnad jämfört med manuell desinfektion. En organisatorisk fallstudie visade också att andra strukturerade åtgärder som CVK-bundle kan minska förekomsten av CLABSI samt att effekten av desinfektionsproppar kan minska eller försvinna i samband med yttre omständigheter till exempel ökad personalomsättning. Ytterligare forskning behövs och då företrädesvis randomiserade studier enligt metodrådet, eftersom flertalet studier på ämnet hittills varit icke-randomiserade kliniska studier.

https://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/desinfektionsproppar_el_manuell-desinfektion_yttrande_2018_48.pdf

Effects of Passive Movement Therapy in Patients with Stroke, Spinal Cord Injury, or Need of Intensive Care

HTA-Rapport 2018:101, Region Västra Götaland HTA-Centrum, 33 s.

Syfte: Att utvärdera huruvida passivt rörelseuttag på vuxna patienter inlagda på sjukhus för stroke, ryggmärgsskada eller intensivvård leder till bättre funktion, ökad aktivitetsnivå, större rörelseomfång i den påverkade leden, minskad smärta eller förbättrad hälsorelaterad livskvalitet, jämfört med inget passivt rörelseuttag.

Svar i korthet: Endast två studier som uppfyllde kriterierna identifierades, en RCT och en kohortstudie. Båda avsåg patienter med stroke och patienterna i RCT:n var även i behov av intensivvård. Det finns alltså begränsat vetenskapligt underlag för att svara på frågeställningen. HTA-Centrum menar att klinisk erfarenhet av positiva effekter gör det till ett etiskt dilemma huruvida man bör genomföra behandlingen.

<https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/ff57d136-9d95-4760-b443-2e19ac18db11/HTA-rapport%20Passive%20movement%20Publicerad%20180614.pdf?a=false&guest=true>

EOS® bilddiagnostik vid skolios

HTA-Skåne 2018, 42 s.

Rapporten fokuserar på användningen av EOS för diagnostik av skolioser och andra ryggdeformiteter hos barn och unga vuxna.

De jämförande studier som identifierats rapporterar främst om bildkvalitet, radiologisk exposition och korrelationer mellan olika numeriska vinkelmått som används i diagnostik av skolioser. Studierna hade stor heterogenitet gällande jämförelsemetoder och patientmaterial. Inga biverkningar för patienter eller negativa resultat för logistiken i klinik eller diagnostik finns rapporterade.

<https://vardgivare.skane.se/siteassets/3.-kompetens-och-utveckling/sakkunniggrupper/hta/rapporter/2018/rapport-eos-bilddiagnostik-vid-skolios.pdf>

Gender affirmation surgery for gender dysphoria - effects and risks

[Könskonfirmerande kirurgi vid könsdysfori - effekter och risker]

HTA-Rapport 2018:102, Region Västra Götaland HTA-Centrum, 101 s.

Syfte Att studera om GAS jämfört med ingen eller mindre omfattande kirurgi hos vuxna med könsdysfori förbättrar patienternas livskvalitet, tillfredsställelse, leder till ånger eller orsakar komplikationer.

Svar i korthet: 70 observationsstudier identifierades, studiekvaliteten på dessa var i huvudsak låg, det fanns få jämförande studier och långtidsdata saknas. Evidensläget för de flesta utfall var låg, allvarliga komplikationer är dock troligen vanliga efter genital könsbekräftande kirurgi och flertalet patienter värderar effekterna av ingreppen högt. HTA-Centrum menar på att det vetenskapliga underlaget är otillräckligt och att könsbekräftande kirurgiska ingrepp behöver utföras inom ramen för forskningsprojekt för att få bättre kunskap om dess nytta och risker.

https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/441006af-62a7-4f19-be73-6d698bf635f5/2018_102%20Rapport%20K%c3%b6nsdysfori.pdf?a=false&guest=true

Intraoperativ strålbehandling med Intrabeam® vid primär operation för bröstcancer Metodrådet, Sydöstra Sjukvårdsregionen, 2018, 27 s.

Frågeställning: Vilken vetenskaplig evidens finns för användning av intraoperativ strålbehandling med Intrabeam® vid kirurgisk behandling av bröstcancer i stadium I?

Svar i korthet: Vid tidig bröstcancer, stadium I, hos patienter som är äldre än 44 år har intraoperativ strålbehandling, IORT, Intrabeam®, föreslagits som alternativ till extern postoperativ strålbehandling (EBRT). Enbart en stor randomiserad multicenterstudie har publicerats där Intrabeam® jämförts med EBRT. Studien har dock designbrister och skulle behöva längre uppföljningstid. Det vetenskapliga underlaget är därför begränsat, Intrabeam® bedöms dock vara kostnadseffektivt. Metodrådet rekommenderar att IORT än så länge endast erbjuds aktuell patientgrupp inom ramen för etablerad registeruppföljning som fokuserar på lokalrecidiv, överlevnad, livskvalitet och kostnadseffektivitet.

https://plus.rjl.se/info_files/infosida40495/iort_2018_03_05.pdf

Vetenskaplig evidens för MRSA screening av gravida Metodrådet, Sydöstra Sjukvårdsregionen, 2018, 26 s.

Frågeställning: Vilken vetenskaplig evidens finns för generell eller riktad screening mot meticillinresistenta gula stafylokocker (MRSA) hos gravida, nyförlösta och prematura barn.

Svar i korthet: Den vetenskapliga evidensen för generell MRSA screening av gravida, nyförlösta och prematura barn är otillräcklig, dock finns måttlig evidens för individuellt riktad screening av riskpatienter.

Metodrådets bedömning följer Folkhälsomyndighetens råd från 2017 om gravida eller nyförlösta som bör genomgå riktad MRSA diagnostik pga. ökad risk för att ha förvärvat MRSA. Vad gällande kostnadseffektivitet visade en amerikansk studie från 2011 att generell MRSA screening av gravida ej var kostnadseffektivt. Riktad screening har bättre förutsättningar att vara kostnadseffektivt, även om det inte är klarlagt och beror på många olika aspekter.

https://plus.rjl.se/info_files/infosida40495/mrsa_graviditet_2018_06_04.pdf

SBU-rapporter

Aktiva värmefiltar i den prehospitala sjukvården

SBU:s Upplýsningstjást, 2018, 6 s.

Frågeställning: Vilka positiva och negativa effekter har aktiva värmefiltar på nedkylda patienter i den prehospitala sjukvården?

Svar: Ingen studie eller systematisk översikt som studerat frågeställningen identifierades.

<https://www.sbu.se/contentassets/9a86a5c1e23f41d7a1880ffe79fb598b/aktiva-varmefiltar-i-den-prehospitala-sjukvarden.pdf>

Diagnos och behandling av epilepsi

SBU Utvärderar, 2018, 172 s.

Utvärderingen sammanställer forskning kring epilepsi och diagnostiska utredningar samt effekter av behandlingar med bland annat kirurgi, ketogen kost, läkemedel och vagusnervstimulering.

Slutsatser i korthet: Mycket av det som görs i epilepsivården gällande diagnostiska utredningar och behandling av epilepsi har vetenskapligt stöd. Epilepsikirurgi är effektivt och har starkt vetenskapligt underlag för utvalda personer med läkemedelsresistent epilepsi.

Ketogen kost, för selekterade barn med läkemedelsresistent epilepsi, är en effektiv behandling som har måttligt starkt vetenskapligt underlag. Enligt SBU behövs mer forskning på området gällande vissa åldersgrupper och behandling vid samsjuklighet.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/1-diagnos-och-behandling-av-epilepsi/>

Endometrios – diagnostik, behandling och bemötande

SBU Utvärderar, 2018,

Rapporten syftar till att utvärdera bildiagnostiska metoder, behandlingar samt kvinnornas upplevelser och erfarenheter av vården av endometrios.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/endometrios--diagnostik-behandling-och-bemotande/>

Kost vid ADHD och autismspektrumtillstånd SBU:s upplysningstjänst, 2018, 24 s.

Frågeställning: Vilka studier finns som undersöker effekten av dieter för barn och ungdomar med autismspektrumtillstånd eller ADHD?

Svar i korthet: 18 systematiska översikter som undersökt effekten av dieter och kosttillskott för personer med ADHD. Ingen systematisk översikt eller primärstudie som undersökt effekten av glutenfri kost, gluten- och kaseinfri kost, sojafri kost, eller ketogen kost för personer med ADHD identifierades. 17 systematiska översikter om effekten av olika dieter eller kosttillskott för personer med autismspektrumtillstånd identifierades. Gluten- och kaseinfri kost, ketogen kost samt effekten av kosttillskott var de dieter som studerats i översikterna. I rapporten redovisas de enskilda översiktsförfattarnas slutsatser.

<https://www.sbu.se/contentassets/d6154781fd7149ce87213ab23d0d0b72/kost-vid-adhd-och-autismspektrumtillstand.pdf>

Ljusbehandling och systemisk behandling av psoriasis SBU Utvärderar, 2018, 179 s.

I utvärderingen har SBU studerat effekten av ljusbehandling och systemisk läkemedelsbehandling på medelsvår och svår psoriasis. Läkemedlen kan delas in i två grupper: syntetiska och biologiska. Även kostnader för behandlingarna har utvärderats, förutom de biologiska läkemedlen för vilka prisbilden är osäker.

Slutsatser i korthet: En hög andel av de som behandlas med biologiska läkemedel för psoriasis får en betydande förbättring i huden efter tre till fyra månaders behandling, med de syntetiska läkemedlen metotrexat och apremilast få en del samma förbättring.

Behandling som förbättrar psoriasis i huden leder till bättre livskvalitet. Det saknas välgjorda behandlingsstudier för att avgöra effekten av ljusbehandling och av de syntetiska läkemedlen acitretin, ciklosporin och fumarsyra. Kostnaderna varierar mellan 11 000 kr och 103 000 kr per år. Det behövs mer forskning som undersöker effekt och säkerhet för behandlingarna på barn och även forskning som jämför behandlingarna med varandra och effekt över tid.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/ljusbehandling-och-systemisk-behandling-av-psoriasis/>

Läkemedelsbehandling inom rättspsykiatrisk vård SBU Utvärderar, 2018, 124 s.

I utvärderingen beskriver SBU skillnader mellan läkemedelsbehandling inom allmänpsykiatri gentemot rättspsykiatri och har undersökt deras betydelse för läkemedelsbehandlingen. Utvärderingen gäller nytta, risker och upplevelser av behandlingen samt hälsoekonomi och etik.

Slutsatser i korthet: Inom rättspsykiatri är det vanligare att patienter har flera psykiatriska diagnoser samtidigt, antipsykotiska läkemedel ges till merparten av patienterna inom rättspsykiatri, även till patienter som inte har en psykosdiagnos.

Enligt utvärderingen blir också etiska aspekter på läkemedelsbehandling särskilt viktiga då rättspsykiatrisk vård bedrivs under tvång, SBU menar också på att samhället därför har ett särskilt ansvar för att finansiera studier inom rättspsykiatri.

https://www.sbu.se/contentassets/60ee206c297d454a8a8e6e5182a6c90a/lakemedelsbehandlingen_rattpsykiatrisk_vard.pdf

Psykologiska behandlingar och psykosociala insatser i rättspsykiatrisk vård SBU Utvärderar, 2018, 86 s.

I denna utvärdering har SBU undersökt psykologiska behandlingars och psykosociala insatser betydelse i rättspsykiatrisk vård. I utvärderingen ingår effekter av behandlingarna och patienternas upplevelser av den rättspsykiatriska vården och även hälsoekonomi och etik. Slutsatser i korthet: Effekterna av insatserna och behandlingarna behöver kartläggas, finns få artiklar om på psykologiska behandlingar som anpassats för rättspsykiatrisk vård. Inga studier på psykosociala insatser identifierades. Behandlingar och insatser som leder till kortare vårdtid skulle sannolikt vara kostnadseffektiva. Många behandlingar och insatser är lokalt utvecklade utan vetenskaplig grund eller systematisk uppföljning. Det behövs mer forskning och samordning av forskning på området.

https://www.sbu.se/contentassets/45f58c6e33d04640af4b08a129915f77/psykologiska_behandlingar_psykosociala_insatser_rattspsykiatrisk_vard.pdf

Samtal enligt Trappan-modellen som stöd till barn som bevittnat våld eller varit utsatta för direkt våld

SBU:s Upplýsningstjänst, 2018, 8 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapligt stöd för att samtal med ”Trappan-modellen” har en positiv och stödjande effekt hos barn som bevittnat våld eller varit utsatta för direkt våld?

Svar: Upplýsningstjänsten har inte identifierat några systematiska översikter eller kontrollerade studier som publicerats i vetenskapliga tidskrifter där frågeställningen studerats. Det saknas därmed evidens för metoden.

https://www.sbu.se/contentassets/1371759a635a4288ac98e2f4d0b8bb46/samtaltrappan_modellen_stod_barn_bevittnat_vald_varit_utsatta_direkt_vald.pdf

Stamcellstransplantation som behandling vid autism i barndomen

SBU:s upplýsningstjänst, 2018, 9.

Frågeställning: Finns det vetenskapliga studier på stamcellstransplantation som behandling vid autism i barndomen?

Svar i korthet: En randomiserad, blindad, placebo-kontrollerad överkorsningsstudie och en icke-randomiserad kontrollerad studie har identifierats. I dessa har effekt och säkerhet vid autolog respektive allogen stamcellstransplantation med navelsträngsblod, som behandling av autism hos barn studerats. Ytterligare fyra icke-kontrollerade före-efter-studier har också funnits. I rapporten redovisas de enskilda författarnas slutsatser.

https://www.sbu.se/contentassets/a47d4dbc7dca42bb9d6b16e5c7a9ead4/stamcellstransplantation_behandling_autism_barndomen.pdf

Vårdplaneringsmöte inför utskrivning av äldre från sjukhus SBU:s Upplýsingstjänst, 2018, 10 s.

Frågeställning: Skiljer sig återinläggningsfrekvens på sjukhus hos patienter över 65 år, beroende på om vårdplaneringsmöte har skett på sjukhus före utskrivning eller ej?

Svar i korthet: Inga systematiska översikter som studerat effekten av ett fysiskt vårdplaneringsmöte identifierades. En systematisk översikt som utvärderat vilken effekt individanpassad utskrivningsplanering har på bland annat återinläggningsfrekvens identifierades. Översiktsförfattarna drog slutsatsen att resultaten tyder på att en individanpassad utskrivningsplan minskar risken för återinläggning inom tre månader för äldre patienter med medicinska tillstånd. Även en evidensbaserad riktlinje återfanns i vilken författarna manar på att bedömning av behov och planering inför utskrivning, leder till lägre återinläggningsfrekvens.

<https://www.sbu.se/contentassets/1ad35465608545548b7f42482976880a/vardplaneringsmote-infor-utskrivning-av-aldre-fran-sjukhus.pdf>

Patienten i fokus

Hur skapar vi bättre hälsa för personer med funktionsnedsättning? SKL, 2018, 30 s.

Skriften visar på hur det ojämlika hälsoläget mellan personer med funktionsnedsättning och personer utan funktionsnedsättning ser ut idag och hur det sett ut historiskt.

Skriften ger också förslag och exempel på hur man kan arbeta hälsofrämjande för personer med funktionsnedsättning.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-648-3.pdf?issuusl=ignore>

Neonatalvården i fokus

SKL, 2018, 80 s.

Svensk neonatalvård är enligt rapporten världsledande, trots det finns det förbättringsmöjligheter. Denna rapport syftar till att synliggöra de viktigaste förbättringsområdena och visa på hur dessa förbättringar skulle åstadkommas.

SKL belyser följande huvudområden: kunskapsbaserad och likvärdig vård på rätt nivå, bemanning och kompetens, omvårdnad, bemötande och stöd.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-686-5.pdf?issuusl=ignore>

Stöd på vägen

Vårdanalys, 2018: 3, 224

Rapporten är en uppföljning av regeringens fyraåriga satsning på att förbättra vården för personer med kroniska sjukdomar som pågått 2014–2017. Satsningen hade tre utvecklingsområden: kunskapsbaserad vård, patientcentrerad vård och prevention.

https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2018/06/2018-3-Stöd-på-vägen_webb.pdf

Ledarskap

Använd kompetens rätt

SKL, 2018, 36 s.

Enligt rapporten kommer hälso- och sjukvården ha stora rekryteringsbehov de närmsta åren. Befolkningen ökar med främst antal barn och äldre, personer i arbetsför ålder ökar inte med samma takt. kommuner, landsting och regioner måste enligt SKL förändra sina arbetsätt, utnyttja digitaliseringens möjligheter och utveckla samarbete mellan olika yrkesgrupper. I rapporten berättar fyra ledare hur de gjort för att testa och utveckla nya arbetsätt.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/anvand-kompetens-ratt.html>

Att leda i en komplex organisation: utmaningar och nya perspektiv för chefer i offentlig verksamhet

Av Anna Cregård, 2018, 219 s.

Boken är ett initiativ från forskarnätverket ”Ledarskap och organisatorisk komplexitet” vilket består av ett antal ledarskapsforskare och inriktningen är ledarskap i komplexa organisationer. Ca 20 forskare inom olika områden med främst inriktning på offentlig sektor medverkar i denna antologi som visar på hur chefer på ett bra och effektivt sätt kan agera i olika situationer som uppstår i verksamheten. De olika fristående kapitlen avslutas med reflektioner och ofta även rekommendationer och råd.

Att leda och utveckla sjukvård 1.0

av Peter Adaktusson och Kjell Ivarsson, 2018, 123 s.

Boken belyser hälso- och sjukvårdens ledningsstrukturer och fokuserar främst på första linjens chefer. Beskriver hur man kan förbättra verksamheten genom att engagera sina medarbetare att arbeta metodiskt och processinriktat som blir effektiva för patienten. Boken har ett pedagogiskt upplägg med praktiska exempel, punktlister för hur insatser kan genomföras och vad som är viktigt att tänka på och frågor för läsarna att reflektera över. Sista kapitlet tar även upp hur man kan kommunicera med press och media på ett bra sätt.

Motiverad: feedback, mindset och viljan att utvecklas

Av Alva Appelgren, 2018, 214 s.

Författaren är Filosofie doktor i kognitiv neurovetenskap och disputerade 2015 vid Karolinska Institutet med avhandlingen *Error, Praise, Action and Trait – Effects of Feedback on Cognitive Performance and Motivation*. Boken riktar sig främst till chefer och lärare och tar upp hur man kan ge olika sorters feedback och bemötande och vad det kan få för konsekvenser hos olika människor. Även hur man kan skapa bra miljöer som motiverar och främjar utveckling och lärande.

Organisation och ledning i sjukvård: en reflekterande ansats

Av Mats Alvesson, 2018, 302 s.

Alvesson är organisationsforskare och professor vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet och medförfattaren Stella Cizinsky är verksamhetschef och överläkare på Hjärt-lungkliniken vid Universitetssjukhuset i Örebro. Boken har en kritisk och granskande ansats som tar upp och ifrågasätter bland annat utbildning, ledarskap och organisationsstrukturer. Det görs jämförelser med både kunskapsorganisationer och andra politiskt styrda verksamheter och syftar till att väcka frågor och locka till självständigt tänkande istället för enkla svar.

Statistik

Hälsa- och sjukvårdsrapporten 2018 – Öppna jämförelser SKL 2018, 92 s.

Rapporten visar resultat för ett antal kvalitetsindikatorer och andra mått inom 15 tematiska områden respektive sjukdomsgrupper från 2017 eller senast tillgängliga data. För varje område har resultaten sammanställts och visar jämförelser mellan alla landsting och regioner. Utvecklingen över tid beskrivs också för flera kvalitetsmått.

De olika områdena som tas upp är: stroke, cancer, diabetes, njursjukdom, hjärtsjukdom, psykisk hälsa, kvinnosjukdom och förlossning, Ortopedi – rörelseorganens sjukdomar, patientsäkerhet, befolkningens vårdutnyttjande, Personal- och arbetsgivarfrågor, Patienters och befolkningens syn på vården, Tillgänglighet – väntetider, Ekonomiska resultat, kostnader och produktivitet, Sammanhållet vårdsystem – god och nära vård

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-637-7.pdf?issuusl=ignore>

I väntans tider

Vårdanalys 2018, 232 s.

Delrapport från Vårdanalys som utvärderar den satsning som regeringen inledde 2015 för att förbättra förlossningsvården och annan vård som rör kvinnors hälsa.

Rapporten har fyra kapitel, det första beskriver satsningen och hur vårdanalys gått tillväga i uppföljningen och sedan följer:

Kapitel 2: Uppföljning av överenskommelser om förlossningsvård och kvinnors hälsa.

Kapitel 3: Uppföljning av avgiftsfri mammografiscreening för kvinnor 40–74 år.

Kapitel 4: Uppföljning av kostnadsfria preventivmedel för unga under 21 år.

file:///C:/Users/emob01/OneDrive%20Landstinget%20i%20V%C3%A4rmland/H%C3%A4mtade%20filer/I-v%C3%A4ntans-tider_rapport_2018_2_FINAL.pdf

Skador i vården - utveckling 2013–2017

SKL, 2018, 42 s.

Rapporten visar resultatet av den markörbaserade journalgranskning som genomförts nationellt i Sveriges Kommuner och Landstings regi. Över 77 000 vårdtillfällen vid 60 olika sjukhus har granskats. Det ingår även analyser av skadorna och deras fördelning gällande kön, ålder, sjukhustyper, verksamheter, förändringar över tid och orsaker till att de ökat.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-640-7.pdf?issuusl=ignore>

Skillnader i positiv psykisk hälsa bland skolungdomar

Folkhälsomyndigheten 2018, 49 s.

Rapporten presenterar resultat från en studie om skillnader i positiv psykisk hälsa bland barn och unga i årskurs 9 och årskurs 2 i gymnasiet. Studien baseras på den återkommande tvärsnittsstudien Liv och hälsa ung Västmanland från 2014 och 2017.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/51068ed58c2e47e798774e2d3bb90953/skillnader-positiv-psykisk-halsa-skolungdomar-18087.pdf>

Svensk sjukvård i internationell jämförelse 2018

SKL, 2018, 38 s.

I rapporten jämförs svensk sjukvård med tolv andra EU-länder samt Norge, USA och Kanada. Svensk sjukvård står sig enligt rapporten bra i jämförelse, är på första plats i kvalitetsindexet och på delad andra plats i indexet över effektivitet.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-542-4.pdf?issuusl=ignore>

Alkohol och suicid

Folkhälsomyndigheten, 2018, 31 s.

Rapport om samband mellan alkoholkonsumtion och självmord. Tidigare analyser har visat ett samband mellan alkoholkonsumtion och suicid i befolkningen perioden 1951–1995, rapporten påvisar inget samband för perioden 1995–2015. Dock visas att en ökning i lokala alkoholförebyggande insatser var relaterad till en minskning av antalet suicidförsök.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/14016bd16be743efa254ba16a2f917d5/alkohol-och-suicid.pdf>

Svenska HALT i korthet 2017

Folkhälsomyndigheten, 2018, 4 s.

Sammanställning av senaste HALT-mätningen, vilket är en årlig mätning av vårdrelaterade infektioner, antibiotikaanvändning och riskfaktorer hos personer som bor på särskilt boende. Innehåller också tips, länkar och verktyg för ett lokalt systematiskt förbättringsarbete.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/fc7841bf1f594cdfad14981c28b7c780/svenska-halt-i-korthet-2017.pdf>

Tillgång och resultat. Behandling psykisk ohälsa och ospecifik smärta

SKL, 2018, 77 s.

Rapporten visar resultat för landsting/regioner av de olika behandlingar som rapporterats för ospecifik smärta och för lätt och medelsvår depression, ångest och stressreaktioner.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-636-0.pdf?issuusl=ignore>

Övrigt

Allmän tillgång?

Vårdanalys 2018:5, 196 s.

Rapporten är ett kunskapsunderlag som syftar till att utveckla och stärka kompetensförsörjningen av läkare inom första linjens vård.

<https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2018/08/2018-5-Allmän-tillgång-webb.pdf>

Automatiserad ärendehantering

SKL, 2018, 28 s.

Rapport om automatiserad ärendehantering, beskriver vad det är, vad det är bra för och vad som är viktigt att tänka på vid införande för att det ska bli effektivt och frigöra tid till andra arbetsuppgifter.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/5409.pdf?issuusl=ignore>

Automatisering av arbete

SKL, 2018, 36 s.

Enligt rapporten kommer den tekniska utvecklingen innebära att stora delar av dagens arbetsuppgifter kommer kunna automatiseras och att kommuner, landsting och regioner måste ta tillvara automatiseringens potential. Mycket kan också göras redan idag. Rapporten tar upp nya arbetssätt, visar på studier gjorda på automatisering, tekniker och begrepp inom ämnet och vilka utmaningar som finns etiskt och juridiskt.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/5408.pdf?issuusl=ignore>

Bäddat för utveckling

Vårdanalys 2018:6, 136 s.

Vårdanalys menar på att stor del av det utvecklingsarbete som sker inom hälso- och sjukvården sker genom olika utvecklingsprojekt, men att många av dessa inte ger någon långsiktig hållbar utveckling. I rapporten vill man visa på vilka förutsättningar utvecklingsprojekt bör ges och vilka faktorer som kan spela roll för en långsiktig och hållbar utveckling. Bland annat rekommenderas att utveckla rutiner för en aktiv patient- och brukarinvolvering och strategier för implementering projektresultat. Regeringen och andra statliga finansiärer bör också ställa krav på att de projekt som finansieras statligt.

https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2018/08/2018-6-Bäddat-för-utveckling_webb.pdf

Funktion för koordinering 2017

SKL, 2018, 43 s.

I rapporten redovisas landstingens/regionernas arbete inom villkor 2 - Funktion för koordinering, enligt överenskommelsen mellan SKL och Socialdepartementet för 2017–2018. Alla landsting/regioner har enligt rapporten idag rehabiliteringskoordinatorer på samtliga vårdenheter i primärvården. Koordinatorernas uppdragsbeskrivningar har blivit tydligare, men fortfarande varierar beskrivningarna vad gäller det som ska ingå i funktionen och vad som är upp till rehabiliteringskoordinatören gällande uppdrag, organisation och rutiner.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-633-9.pdf?issuusl=ignore>

Förnuft och känsla

Vårdanalys, 2018:4, 156 s.

Rapporten handlar om befolkningens förtroende för hälso- och sjukvården.

Den visar på hur förtroendet ser ut i nuläget och dess utveckling. Rapporten tar också upp vilka faktorer som är av vikt för att främja förtroendet.

<https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2018/08/2018-4-förnuft-och-känsla-webb.pdf>

Koalitionsbildningsprocesser i ett nytt politiskt landskap

SKL, 2018, 38 s.

Syftet med denna rapport var att studera hur ledande politiker i ett nytt politiskt landskap förbereder den politiska styrningen och ledningen av en kommun eller region under en ny mandatperiod. 26 toppolitiker i kommuner och regioner, där det bildats blocköverskridande majoritetsstyren eller andra blocköverskridande samarbeten efter valet 2014, har intervjuats.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-641-4.pdf?issuusl=ignore>

Kemikalier i inomhusmiljön – en litteraturgenomgång

Folkhälsomyndigheten, 2018, 53 s.

En sammanställning av vetenskapliga litteratur kring förekomst av kemikalier från byggnads- och inredningsmaterial i vanliga inomhusmiljöer och hälsorisker vid sådan exponering.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/k/kemikalier-i-inomhusmiljon/?pub=54046>

**Psykisk hälsa bland 11-, 13- och 15-åringar
Folkhälsomyndigheten, 2018, 13 s.**

Delrapport från undersökningen Skolbarns hälsovanor som genomförts sedan 1985 bland 11-, 13- och 15-åringar i Sverige i samarbete med WHO.

Denna rapporten tar upp den psykiska hälsan hos 11-, 13- och 15-åringar och visar bland annat på att de flesta av dem är tillfreds med livet och att det är vanligare att pojkar uppger hög livstillfredsställelse, välbefinnande och god självkänsla än flickor. Andelen 15-åringar med återkommande psykosomatiska besvär har också ökat.

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/824a11afcebe432f87f231bd5a16b9e2/psykisk-halsa-11--13-15-aringar-18050-webb.pdf?bcsi_scan_448317071daca6d7=1

**Sammanfattning av insatser inom landstingens arbete 2017
Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa
SKL 2018 44 s.**

Rapporten beskriver hur landstingen arbetar inom ramen för överenskommelsen som ingicks med regeringen 2015 med fokus på förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. Bygger på landstingens redovisningar för 2017 och syftar till att ge en samlad bild av utvecklingsarbetet som pågår och vilka insatser medlen använts till.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-624-7.pdf?issuusl=ignore>

**Säkerhetskulturtrappan från A till E
SKL, 2018, 20 s.**

Dialogverktyget Manchester Patient Safety Framework (MaPSaF) är ett av tre validerade verktyg som rekommenderas av europeiska nätverket för patientsäkerhet för att arbeta med patientsäkerhetskultur i Sverige. Verktyget har reviderats och översatts till svenska och fått namnet "Säkerhetskulturtrappan från A till E".

Verktyget används som en teambaserad övning genom vilken en samstämmig bild av patientsäkerhetskulturen i verksamheten skapas och ger ett underlag som kan användas för att vidareutveckla den.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-644-5.pdf?issuusl=ignore>

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland!

Arvika: 0570-71 20 75
sjukhusbiblioteket.arvika@liv.se

Karlstad: 054-61 51 44
sjukhusbiblioteket.karlstad@liv.se

Torsby: 0560-47405
sjukhusbiblioteket.torsby@liv.se